

HØGSKOLEN I OSLO
OG AKERSHUS

Velkommen til tredje samling!

9.-10. desember 2013

Aljâna Tkachenko
elena.tkachenko@hioa.no

Benedikte Homme Fevolden
benedikte-homme.fevolden@hioa.no

Margareth Sandvik
margareth.sandvik@hioa.no

Fornavn Etternavn 10.12.2013

Planen for i dag

Time	Tema/aktivitet	Ansvar
9 - 10	Fagord Faglig tema: Rommet som tredje pedagog	Aljâna og Margareth
10.15 – 11.45	Vi jobber i grupper: Gruppe 1 – på datarommet, 10.15 – 11.00 Gruppe 2 – på datarommet, 11 – 11.45 På datarommet: jobbe med bloggen + salaby (fokus på preposisjoner) I klasserommet: Diskusjon om lek + praksisfortellinger	Margareth (klasse) Aljâna (datarom)
LUNSJ 11.45 – 12.15		
12.15 – 14.15	Gruppe 2 – på datarommet, 12.15 – 13.00 Gruppe 1 – på datarommet, 13.15 – 14.00 På datarommet: skriveoppgave om en tur, arbeid med oppgaver individuelt I klasserommet: Grammatikkoppgaver	Benedikte (datarom) Aljâna (klasse)
14.00 – 15.00	Gjennomgang av hjemmeoppgaver mellom samlinger Vi synger! Skrive oppsummering på bloggen	Benedikte Nesibe/Tahira Aljâna

Presentasjonens tittel 10.12.2013

HØGSKOLEN I OSLO
OG AKERSHUS

På denne samlingen skal vi jobbe med:

- skriftlige oppgaver i tekstbøkene
- fagord og faguttrykk
- faglig diskusjon om barns lek og bruk av språk i barns lek
- å lese og snakke om det faglige temaet «Rommet som den tredje pedagog»
- substantiv- og adjektivbøyning i norsk
- ulike måter å stille spørsmål og gi beskjeder på
- refleksive verb
- repetisjon av ulike pronomen
- preposisjoner i stedsbeskrivelser
- å snakke om været og bruke det-setninger
- å bruke digitale verktøy for å dokumentere opplevelser på en tur
- å skrive om en tur

Presentasjonens tittel | 10.12.2013

Noen vanskelige fagord:

Jevnlighet:

Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.

Ytelse:

Bilen har god ytelse.

Barna skal få en begynnende forståelse om sammenhengen mellom egne gode matvaner og ytelse.

Tjenesteomfang

Instanser:

Både foreldre og barnehage kan ha behov for å samarbeide med ulike hjelpeinstanser.

Velvilje:

Politikere lover å se med velvilje på tiltak som vil gi flere barnehageplasser.

Oppmuntre:

Personalet må være tilgjengelige for barn ved å støtte, inspirere og oppmuntre barna i deres lek.

Personalet må oppmuntre barn med to- eller

flerspråklig bakgrunn til å være språklig aktive

Livsutfoldelse:

Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter i trygge og samtidig utfordrende omgivelser.

Livsutfoldelse gjennom lek er en viktig del av hverdagen for alle barn.

Barnehagens innhold bør inspirere til fantasi, skaperglede og livsutfoldelse.

Omgivelsene:

Barna utforsker omgivelsene.

Humanistisk:

Kristen tro og tradisjon har sammen med humanistiske verdier gjennom århundrer preget norsk og europeisk kultur.

Åndsfrihet:

Omsorg, oppdragelse og læring i barnehagen skal fremme menneskelig likeverd, likestilling, åndsfrihet, toleranse, helse og forståelse for bærekraftig utvikling.

Presentasjonens tittel | 10.12.2013

Noen vanskelige fagord:

Grunnbemannning:

Økt grunnbemannning kan bidra til reduksjon i sykefraværet.
Stortinget diskuterer om det bør innføres et krav om *grunnbemanning* i barnehagen på minst én voksen per tre barn under 3 år.

Allsidig:

Barnehagen skal ha arealer og utstyr nok til lek og varierte aktiviteter som fremmer bevegelsesglede, gir allsidig bevegelseserfaring, sanseerfaring og mulighet for læring og mestring.

Barnehagens innhold skal være allsidig og variert

Forebyggende:

Barnehagen skal ha en helsefremmende og en forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller.

Vi må sette i gang forebyggende tiltak for å få barn og unge mer i bevegelse.

Læringsarena:

Barnehagen har en viktig rolle som læringsarena for barn under opplæringspliktig alder.

Sertifiseres:

For å sertifiseres som NyeLesefrø-barnehage må den enkelte barnehagen sette av tid til leseaktiviteter hver dag, og ha NyeLesefrø som tema på foreldremøter og personalmøter.

Barnekonvensjonen:

Barnekonvensjonen ble vedtatt av FN i 1989, ratifisert av Norge i 1991 og inkorporert i norsk lov i 2003.

Tilsynsmyndighet:

Rammeplanen gir informasjon til foreldre, eier og tilsynsmyndighet.

Bedømmelse:

Som mor eller far er du ekspert på ditt barn og kan gjøre den rette *bedømmelse* av barnets behov.

Presentasjonens tittel 10.12.2013

Noen vanskelige ord:

Å redegjøre:

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver redegjør for barnehagens samfunnsmandat.

Å framheve:

Planen framhever betydningen av voksnes holdninger, kunnskaper og ferdigheter til å møte, forstå og oppdra barn til aktiv deltakelse i et demokratisk samfunn.

Særegenhet:

Rammeplanen understreker barnehagens særegenhet som pedagogisk virksomhet.

Å nedfelle:

En konkretisering av den enkelte barnehages arbeid skal nedfelles i årsplanen, som fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg.

Tilgivelse:

Med kristne grunnverdier forstås medmenneskelighet eller nestekjærlighet, tilgivelse, menneskeverd, likeverd, ansvar for fellesskapet, ærlighet og rettferdighet.

Forankret:

Alle tiltak i *barnehage* må være *forankret* i § 1 i barnehageloven.

Pedagogisk tilbud i vår barnehage er godt *forankret* i moderne teorier om barns utvikling.

Utfordre:

Barn skal ikke bli utfordret til å ta standpunkt til religiøse oppfatninger eller retninger.

Barnehagens dagligliv skal preges av samvær som innebærer at personalet lytter, støtter og utfordrer barn.

Presentasjonens tittel 10.12.2013

Rommet som 3. pedagog

- Hva kan dere om temaet?
- Hvem er de to første pedagogene?
- Hva betyr det, egentlig?

- Vi leser en faglig tekst

Presentasjonens tittel 10.12.2013

Nå deler vi oss i to grupper

- Gruppe 1: går til datarommet
 - Gruppe 2: blir i klasserommet
 - **Kl.11 bytter gruppene plass**
 - Gruppe 1 (data):
 - Gruppe 2: (klasse)
Agnieszka	Lamia
Thirumagal	Fatou
Alba	Jamuna
Slavica	Nesibe
Tahira	Akberet
Miriban	Amina
Shakeela	Shahida
Najma	Shyamala
Biter	Shamaila
Nabeela	Kabir

Presentasjonens tittel 10.12.2013

Hjemmeoppgave 1B: Hva sier barna i ulike typer lek?

Oppgave mellom samlingene:

- 5 setninger som barna sa i rollelek
- 5 setninger som barna sa i regelstyrt lek
- 5 setninger som barna sa i konstruksjonslek
- 5 setninger som barna sa i fysiske leker
- 5 setninger som barna sa i samleleker

Tid til diskusjon: 10 minutter i gruppe, 10 minutter – felles oppsummering
Diskuter to og to hva som er felles mellom setningene dere har skrevet ned i hver kategori.

Hvilke verbformer brukes i ulike typer lek? Hvilke ord er vanlige?

Hvilke ferdigheter stimulerer de forskjellige formene for lek?

Presentasjonens tittel | 10.12.2013

Rollelek

- Jentene er sjefete.
- Det er forskjell i språkutviklingen: Gutter er senere utviklet enn jenter.
- Rolleleken avspeiler barnas erfaringer.
- Foreldresamarbeid: Å snakke med foreldre om morsmålet. Hvis barna kan lære seg begrepet (innholdet) på morsmålet, er det lettere å lære seg ordet (merkelappen) på norsk.
- Barna bruker leken til å bearbeide erfaringer, på godt og vondt. Vi som jobber i barnehage, må være obs/oppmerksomme på barnas lek og hva de sier i leken.

Presentasjonens tittel | 10.12.2013

Diskusjonsoppgave: Hjemmeoppgave 3C

- Hva er en praksisfortelling?
- Lese gjennom, legge merke til preposisjoner og noen ord.
- Hva synes dere om de to praksisfortellingene?
 - Faglig diskusjon, ca. 10 min på hver praksisfortelling

Praksisfortelling 1 – Like leker

Mina (1 ½ år) sitter på gulvet og ser på David (2 år) som leker med en bil. Hun tar bilen fra David. David gråter og sier: "Min bil, min bil!" Melika (voksen) sier: "Mina, vil du ha en bil? Den bilen hadde David. Kan du gi den tilbake til han? Jeg kan finne en annen bil til deg!" Melika henter en lik bil og sier til Mina: "Se, her er en annen bil. Gi den bilen tilbake til David, så skal du få denne av meg!" Mina gir bilen tilbake til David. Han er fornøyd. Mina får maken bil, og hun blir fornøyd.

Praksisfortelling 2 – Rollelek

I familiekroken leker Johanna (4 år), Peter (3 år) og Max (5 år) at de er på stranda. De har rigget seg til på et teppe. De har på seg solbriller og leker at de soler seg i lyset fra lampen i taket. Mille (5 år) kommer inn. Hun sier: "Kan jeg få leke med dere?" Johanna svarer: "Men jeg leker med Peter og Max. Vi er på stranda. Der er kiosken, da må du stå i kiosken!" Mille: "Ja, men da må dere komme og kjøpe is!"

Presentasjonens tittel | 10.12.2013

(praksisfortellingene er hentet fra boken "Se meg!" av Anne Aasgaard, 2013, s.76 og 84)

Arbeid i 2 grupper etter lunsj

- Gruppe 2: fortsetter på datarommet
 - Gruppe 1: blir i klasserommet
 - Kl.13.15 bytter gruppene plass
Gruppe 1 (klasse først):	Gruppe 2: (datarom)
Agnieszka	Lamia
Thirumagal	Fatou
Alba	Jamuna
Slavica	Nesibe
Tahira	Akberet
Miriban	Amina
Shakeela	Shahida
Najma	Shyamala
Biter	Shamaila
Nabeela	Kabir

Presentasjonens tittel

10.12.2013

På datarommet før lunsj:

- Logge seg på pc-en
- Finne fram bloggen vår – barnehagenorsk
 - Gå inn på Oppgaver – Barns lek (husk passordet!!!)
 - Skrive setningene du har skrevet
- Vi ser på salaby.no
 - Finner ressurser til barnehagen – Trampoline
 - Vi ser Billehagen – [i skogen](#) – Les fortellingen
 - Vi ser på Dyr og fugler
 - Film og foto
 - Vi kikker på biblioteket

Presentasjonens tittel 10.12.2013

På datarommet etter lunsj

- Skrive om en tur
 - Skrive en beskjed til foreldrene om kommende turdag
 - Skriv i Word først, marker så teksten og kopier den til bloggen
 - Skrive en rapport fra en tur
 - Bruke gjerne ord fra boken «Se og si» (om høsten), evt. skrive setninger med disse ordene
 - Publisere tekstene på bloggen: *Oppgaver – Skriv om en tur*
- Hvordan finne bilder på Internett og lagre dem
 - Evt. sette inn bildene i egen tekst

Presentasjonens tittel 10.12.2013

I klasserommet etter lunsj: Vi leser kapittel 10

Side 51 - 55

Barna går på tur i skogen.

Amina snakker med Karina om turen de skal på.

Presentasjonens tittel 10.12.2013

Grammatikkøvelse med substantiv og adjektiv

Eksempel:

En sykkel – sykkelen – sykler – syklene

En rød sykkel – den røde sykkelen – røde sykler – de røde syklene

En gutt sykler på den røde sykkelen.

Oppgave på s.45: skriv setninger med substantivene og legg til adjektiv

Vi ser på bildene på s.30, 33, 34 og 35 og beskriver dem (viktig med verb og adjektiv – farger)

Presentasjonens tittel 10.12.2013

Oppgave 1 - adjektivbøyning

I Norge er det (stor) _____ forskjell på vinter og sommer. Om vinteren er det ofte veldig (kald) _____. I (stor) _____ deler av landet kommer det mye snø, og det kan være (mørk) _____ både natt og dag. Om sommeren er det ganske (høy) _____ temperaturer i den (sørlig) _____ delen av landet, og i den (nordlig) _____ delen skinner sola også om natta.

Sjøen utenfor Norge er ikke så (kald) _____ på grunn av (varm) _____ strømmer i havet. Derfor er det også et (mild) _____ klima på vestkysten. Her er det ganske (høy) _____ temperaturer om vinteren. De (lav) _____ temperaturene har vi inne i landet. De (kald) _____ områdene er i Finnmark og Røros.

Om vinteren liker nordmenn å gå på ski. Det er (vakker) _____ i skogen og på fjellet når den (dyp) _____, (hvit) _____ snøen ligger overalt. Men mange nordmenn synes at våren er den (fin) _____ årstiden. Da er det slutt på den (lang) _____ vinteren, og dagene blir (lang) _____ og (lys) _____. Trærne får (ny) _____, (grønn) _____ lauv, og det kommer blomster med mange (forskjellig) _____ farger.

Vi trenger ikke så (tykk) _____ klær lenger. Sola blir (varm) _____ etter hvert, og vi kan ta på oss (tynn) _____ klær og være (glad) _____ fordi vi har (fin) _____ og (varm) _____ sommerdager. Vi håper alltid at det blir flere dager med sol enn med regn, for noen ganger kan det være ganske (grå) _____ og (våt) _____ om sommeren.

Presentasjonens tittel 10.12.2013

Oppgave 2: Historien om den bitte lille kona

Det var en gang ei bitte _____ kone som hadde ei bitte _____ stue og et bitte _____ bord og en bitte _____ stol og en bitte _____ krakk og et bitte _____ spann. Og en bitte _____ katt som sa mjaju...

Og så hadde hun ei bitte _____ ku som sa mø....

En gang tok den bitte _____ kona det bitte _____ spannet og gikk ut for å melke den bitte _____ kua. Og så satte hun det bitte _____ melkespannet på det bitte _____ bordet.

Men så kom den bitte _____ katten inn. Først hoppet den opp på den bitte _____ krakken og så opp på den bitte _____ stolen og så opp på det bitte _____ bordet – og drakk opp all melka!

Men da kom den bitte _____ kona inn og sa: Husj, katte!

Og katten sprang til skogs og kom ALDRI mer igjen.

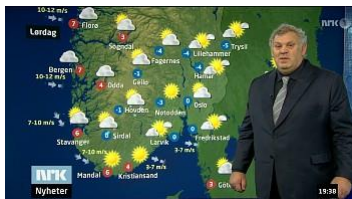
Men kanskje kom den hjem til slutt likevel.

(av Elsa Beskow)

Presentasjonens tittel 10.12.2013

Hvordan vil dere beskrive været her?

Presentasjonens tittel | 10.12.2013

Morsom værmelding!

Værpresentør på TV2, Eli Kari Gjengedal, overrasket TV2-seerne torsdag kveld da hun framførte værmeldingen som en sang. Hun meldte om været for de kommende dagene til den folkekjære melodien Ola Tveiten.

— *Hva tenkte du da du sto og sang?*

— Jeg tenkte på utrolig mange ting. For det første var jeg forferdelig nervøs og redd for at jeg skulle glemme teksten. Jeg var litt flau, men aller mest syntes jeg det var kjempemoro.

— *Hvordan var det å se seg selv syngende på TV?*

— Det var helt forferdelig og dødsflaut. Det er jo en setting jeg ikke er vant til å se meg selv i. Jeg var litt redd for at folk ikke hørte hva jeg sa, for jeg driver jo tross alt og varsler været, sier Eli Kari Gjengedal.

Eli Kari mottok over hundre tekstmeldinger fra kjente rett etter sendinga. Hun sier at hun selv liker godt visesangen Ola Tveiten i Lillebjørn Nilsens versjon fra albumet Portrett (1973).

— Vi lytter til en værmelding av en sang og gjør en lytteoppgave

— <http://www.youtube.com/watch?v=jyavOPntNho>

Presentasjonens tittel | 10.12.2013

Hjemmeoppgaver mellom samlingene

1. Kommunikasjon og språklæring i barnehagen

– A Lære nye ord på tur!

- Ta med deg en liten notatbok når dere går på tur med barna. Legg merke til det du ser på turen: f.eks. ulike trær, ulik terreng, insekt, dyr, osv. Hvis dere har kamera i barnehagen, kan du ta bilder av det du ser. Vet du hva det du ser heter på norsk og/eller på morsmålet ditt? Spør noen av kollegaene dine hvis du ikke vet hva noe heter på norsk og noter det i notatboken din. Du skal samle minst 5 forskjellige ord/uttrykk som var nye for deg (publiser dem på bloggen, eller ta med deg til neste samling).

– B Lære preposisjoner på jobben!

- Ha med deg en liten notatbok når du jobber, slik at du kan skrive ned noe underveis. Lytt til hvilke preposisjoner kollegaene og/eller barna bruker ved følgende ord: *barnehage, avdeling, kjøkken, garderobe, rom, skog, tur, gulv, tak, hylle, sandkasse, snø, bakke*. Skriv ned setningene du har hørt med disse ordene.

Presentasjonens tittel 10.12.2013

Hjemmeoppgaver mellom samlingene

2. Skrivning

A Skriftlige oppgaver i kapitler 8, 9 og 10

B Skriv setninger med de nye ordene/uttrykkene.

C Rapport fra en tur.

- Bruk gjerne både bilder og tekst.
- Du kan gjerne involvere barna i denne oppgaven.
- Skriv gjerne teksten på datamaskin, sett inn bildene, be noen om hjelp til å ta utskrift av teksten din. Lagre teksten på minnepinne.

D Skrive en morsom regnhistorie.

Hva skjer på dette bildet?

Presentasjonens tittel 10.12.2013

Hjemmeoppgaver mellom samlingene

3. Lesing

A Les tekstene i lærebøkene

- kap.8, 9 og 10 i «Norskpluss arbeid – Barnehage»
- s. 30 - 35 i boken «Yrke bhg-assistent».

B Les følgende sider i *Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver* og marker vanskelige ord:

- s.16: 1.8 Fysisk miljø som fremmer alle barns utvikling
- s.35: 3.2 Kropp, bevegelse og helse
- s.38: 3.4 Natur, miljø og teknikk

C Lese en artikkel og skrive 2-3 setninger om hovedideen

- En kort artikkel: Det første snøfallet <http://www.osloby.no/Det-forste-snofallet-7399862.html>
- En litt lengre faglig artikkel: Om risikolek i barnehagen: <http://www.forskning.no/artikler/2013/juni/360469>

Presentasjonens tittel 10.12.2013

Hjemmeoppgaver mellom samlingene

4. Barnekultur:

- Tre av dere (bl.a. Kabir) skal forberede en sangstund til neste samling på høgskolen.

5. Bloggen på Internett (hvis du har mulighet)

A Gå under «Mellom samlingene» og velg lenken «**Etter tredje samling**». Her kan du finne oppgaver å jobbe med på egen hånd hjemme.

B Publisert ordene og setningene med preposisjoner som du har samlet i oppgave 1A og B på bloggen.

C Skriv en liste over vanskelige ord fra Rammeplanen.

D Gi beskjed til lærerne på e-post eller skriv på bloggen hvilken sang du har valgt og teksten til sangen.

Presentasjonens tittel 10.12.2013

Julesanger:

- Nesibe og Tahira organiserer en sangstund
- Hvilke julesanger synger dere der dere jobber?
- Vi synger *Tenn lys* (tekst på ark)

Presentasjonens tittel | 10.12.2013

Oppsummering og bloggskrivning

- Hva har du lært i dag?
- <http://blogg.hioa.no/barnehagenorsk/>
- Hva likte du i dag?
- Hva kan vi gjøre annerledes i morgen?

Presentasjonens tittel | 10.12.2013

